

Hazırlayan:

Prof. Dr. Kerem Alkin

Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

2018, iki önemli merkez bankası, FED ve ECB'nin yıllıklandırılmış manşet enflasyonu küresel piyasalarla birlikte dikkatle takip edeceği bir yıl olacak. 2 Mart Cuma günü açıklanacak olan ABD'nin şubat ayı istihdam ve saat başı ücret verileri, piyasalarda, euro-dolar paritesi, tahvil faiz oranları ve hisse senedi piyasalarında ciddi bir fiyatlandırmaya sebep olabilir. Bu noktada, küresel piyasa profesyonelleri, halen, hem FED, hem de ECB Başkanı'ndan ABD ve Euro Bölgesi ekonomilerinde enflasyonun tam anlamıyla ivme kazandığına dair net mesaj alamıyorlar. Yine de, Powell'ın ABD Kongresi'ne yaptığı sunumun detayları, Dolar Endeksi 90 puanı üzerine, euro-dolar paritesini de 1,23 doların hayli altına taşımaya yetti. 3,79 TL'nin altındaki dolar-TL kuru ise, 3,81 TL'yi test etti. Bu noktada, ABD'nin Conference Board verilerine göre, Şubat'ta 130.8'e yükselen Tüketici Güveni'nin, Kasım 2000'den beri görülen en yüksek seviye olduğunu da hatırlatalım.

- **2018, iki önemli merkez bankası, FED ve ECB'nin yıllıklandırılmış manşet enflasyonu küresel piyasalarla birlikte dikkatle takip edeceği; enflasyon beklentilerinin ve buna göre iki merkez bankasının atacağı para politikası sıkılaştırma adımlarının küresel finans profesyonelleri tarafından önceden tahmin edilmesine yönelik tahmin yarışının yaşanacağı bir yıl olacak.** Bu nedenle, FED'in yeni göreve başlamış olan başkanı Jerome Powell'in de, ECB Başkanı Mario Draghi'nin açıklamaları da radara alınmış durumda. 5 Şubat Pazartesi resmen görevine başlamış olan ABD Merkez Bankası'nın (FED) yeni Başkanı Jerome Powell'in küresel finans piyasaları açısından, nasıl bir para politikası setine patronluk edeceğinin algılanmaya çalışıldığı bir dönemden geçiyoruz. Powell'in başkan olarak ilk yöneteceği FED Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısı 20-21 Mart'ta.
- Bu nedenle, o tarihe kadar yapacağı her açıklama, yöneteceği ilk toplantıdan bir faiz kararı çıkıp çıkmayacağı ve ardından haziran, eylül ve son olarak aralık ayında üç faiz artışı kararına daha başkanlık ederek, **bu yıl FED'in 4 kez faiz arttırıp arttırmayacağı noktasında küresel piyasa aktörlerini yakından ilgilendiriyor.** Nitekim, Powell'in ABD Kongresi'nde FED Başkanı olarak 27 Şubat Salı günü (bugün) yapacağı ilk para politikası sunumu merak ediliyordu. **Açıklanan detaylar, Powell'in sunumunda büyüme görünümünün güçlü seyrettiğine, finans piyasalarındaki son oynaklığın ekonomi üzerinde etkisi olmayacağına, bu anlamda kademeli faiz artışlarının devam edebileceğine işaret ettiğini gösterdi.** Powell, sunumunda, ABD ekonomisinin aşırı ısınmasını

önlemekle, çekirdek tüketici fiyatları enflasyonunu sürdürülebilir düzeyi olan yüzde 2'ye getirmek arasında, FOMC'nin önümüzdeki birkaç yılda uygun para politikasını ayarlamak ve bir denge bulmaya çalışmak adına yoğun çalışacağını vurguladı.

- FOMC'nin riskleri dengeli olarak gördüğünü belirten Powell, Trump'ın son vergi paketi başta olmak üzere, kamu maliyesi politikalarının daha destekleyici ve ABD ihracatında dış talebin daha güçlü gidişatta olduğunu ifade etti. Piyasalarda son yaşanan çalkantının, borsalardaki son düzeltme ve yükselen tahvil faizlerinin büyümeyi olumsuz etkilemesini beklemediklerini vurgulayan FED Başkanı Powell, bu gelişmelerin ekonomik aktivitenin görünümünde, istihdam piyasasında ve enflasyonda önemli bir etki yaratmadığını gördüklerinin altını çizmiş. **Powell yıllıklandırılmış manşet enflasyonun yukarı yönlü hareket etmesini beklediklerini ve orta vadede FOMC'nin yüzde 2'ik hedefine yakın seviyelerde stabilize olacağını, ücretlerin de hızlı şekilde artacağını ifade etti.**
- FOMC'nin aralık toplantısında politika faizinin üst sınırını yüzde 1.5'e yükselttiğini hatırlatan Powell, ayrıca bilanço küçültme programının pürüzsüz şekilde sürdüğünü belirtti. Powell, sağlam iş gücü piyasası tüketici gelirlerini ve harcamalarını desteklemeye, ticaret partnerlerimizin güçlü büyümesi ABD'nin ihracatını artırmaya, iş dünyasında güçlü güven ile satışlar ticari yatırımları yükseltmeye devam etmeli, derken, bazı varlık fiyatlarının yüksek olduğunu ve geçtiğimiz aralık ayından beri gelen verilerin ekonominin güçlendiğine işaret ettiğine işaret etti. **Powell, ilginç bir şekilde, 20-21 Mart'taki FOMC beklentileri konusunda peşin yargıda bulunmak istemediğini de vurguladı. Görünen o ki, ABD'nin makro ekonomik göstergelerine bağlı olarak, FED Başkanı ücretlerde daha hızlı artış ve enflasyonda ivmelenme olmasını bekliyor. Bu nedenle, 2 Mart Cuma günü açıklanacak olan ABD'nin şubat ayı istihdam ve saat başı ücret verileri, piyasalarda, euro-dolar paritesi, tahvil faiz oranları ve hisse senedi piyasalarında ciddi bir fiyatlandırmaya sebep olabilir.**
- **Nitekim, son 52 haftada en düşük 88,25 puanı görmüş ve 1 Şubat günü 88,67 puandan kapanmış; 9 Şubat'ta 90,44 puanı görüp, 15 Şubat'ta yeniden 88,59 puana gerilemiş olan ve o tarihten beri 90 puanın altında seyretmiş olan Dolar Endeksi, FED Başkanı Powell'ın ABD Kongresi'nde yaptığı sunumun detayları piyasalara yansımaya başladığı anda, 89,70 puandan 90,50 puana kadar hızlı bir çıkış gerçekleştirdi. Anlaşılan o ki, küresel piyasa profesyonelleri sunumdaki detayları, FED'in bu yıl 4 kez faiz arttırabileceğine dair beklentileri teyit eden ifadeler olarak algılamayı tercih ettiler. İlerleyen dakikalarda 90,2 ile 90,3 puan bandında tutunmaya çalışan ve 6 önemli para birimi karşısında ABD Doları'nın performansını gösteren Dolar Endeksi, euro-dolar paritesinin de 1,2346 dolardan 1,2222 dolara kadar gerilemesine sebep oldu. 3,79 TL'nin altındaki dolar-TL kuru ise, 3,81 TL'yi test etti. Bu durum, 2 Mart Cuma**

günü açıklanacak ABD şubat ayı istihdam verilerinin piyasalardaki dalgalanmayı arttırmaya hayli sebep olacağına işaret etmekte.

- Gözlerin çevrildiği bir başka önemli başkan, Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Mario Draghi ise, 26 Şubat Pazartesi (dün) Avrupa Parlamentosu'nda yaptığı konuşmada; kurlardaki oynaklık ve Döviz hareketleri yakın izlemeyi gerektirdiğine, Euro Bölgesi'nde işgücü piyasasının geliştiğine ve Euro Bölgesi ekonomisinin güçlü bir şekilde büyüdüğünü; bununla birlikte, enflasyonun henüz süregelen yukarı bir trend göstermediğine işaret etti. **Küresel piyasa profesyonelleri, halen, hem FED, hem de ECB Başkanı'ndan ABD ve Euro Bölgesi ekonomilerinde enflasyonun tam anlamıyla ivme kazandığına dair net mesaj alamıyorlar.**
- ECB Başkanı Draghi, önümüzdeki dönemde enflasyonun, ECB'nin para politikası önlemleriyle desteklenerek yükselişine kademeli biçimde devam etmesini beklediklerini vurgularken, ECB'nin uyguladığı para politikasının hane halkı, şirketler ve KOBİ'lerin borç alma koşullarını kolaylaştırdığını ve **Euro Bölgesi ekonomisinin son dönemde iç tüketim ve yatırımlarla "güçlü biçimde büyüdüğüne" dikkati çekti.** Draghi, aldıkları önlemlerin Euro Bölgesi ekonomisini iç kaynaklı dinamiklerle krizlere dayanıklı ve sağlam büyüme sürecinde tuttuğunu ifade etti. **Euro Bölgesi'nde ocak ayı enflasyonunun yüzde 1,3 oranında gerçekleştiğini anımsatan Draghi, yine de enflasyonun yukarı yönlü sürdürülebilir bir uyum göstermediğine de işaret etti. Draghi, Euro Bölgesi'nde iş piyasasının gelişmeye devam ettiğini, ücretlerin de artış sürecine girmeye başladığını anlattı.**
- Demografik trendlerin ve teknolojik gelişmelerin neden olduğu tüketim davranışı değişikliklerinin fiyatlar üzerine baskı kurabileceğini hatırlatan Draghi, bu faktörlerin enflasyona kalıcı şekilde etki yapmalarını beklemediğini söyledi. Ekonomi üzerinde belirsizliklerin devam ettiğini de dile getiren Draghi, özellikle finans piyasalarında ve döviz kurlarında son dönemdeki dalgalanmaların orta vadede fiyat istikrarına etkilerinin yakından izlenmeyi hak ettiğini hatırlattı. **ECB Başkanı, Euro Bölgesi ekonomisinin hızlanmasının enflasyon görünümüne olan güveni açıkça arttırdığını, enflasyonun yüzde 2'ye yakın ama altında seviyelere dönebilmesi için "sabırlı ve ısrarlı para politikası" uygulanması gerektiğini de vurguladı.** Bu noktada, Alman Federal İstatistik Ofisi'nin 27 Şubat Salı (bugün) yayınladığı veri, Almanya'da TÜFE'nin şubat ayında, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.4 puan arttığını; ancak, piyasalardaki yüzde 1.5 seviyesindeki artış beklentisini karşılamadığını gösterdi. Almanya'da, AB uyumlu TÜFE ise, şubat ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.2 artış gösterdi. Beklentiler, yüzde 1.3 artış yönündeydi. Aynı veriye göre, Almanya'da TÜFE, yine aynı zaman diliminde bir önceki aya göre yüzde 0.5 yükselerek beklentiye paralel geldi.

- Küresel piyasa profesyonellerinin FED'in bu yıl 4 kez faiz arttırabileceği ihtimaline prim vermelerinin tek gerekçesi yeni FED Başkanı Powell'ın ABD Kongresi'ndeki sunumunun detayları ile sınırlı değil kuşkusuz. **ABD'de Conference Board verilerine göre Tüketici Güveni Şubat'ta 130.8'e yükseldi. Bu, Kasım 2000'den beri görülen en yüksek seviye oldu.** Beklenti 126.4'tü. Ocak ayı verisi ise 124.3'e aşağı yönlü revize edildi. Amerikalı tüketicilerin eğilimlerini ölçen Conference Board'un raporuna göre, Amerikalı tüketicilerin geleceğe yönelik değerlendirmelerini yansıtan Beklentiler Endeksinin şubatta 104'ten 109,7'ye yükseldiği belirtildi. Mevcut Durum Endeksinin de önceki aya kıyasla 7,7 puan artarak 162,4'e çıktığı kaydedildi.
- **Malumlarınız üzere, Türkiye ekonomisinin 2017 yılı GSYH büyüme oranı ile ilgili tahminim yüzde 7,4-7,5. 8 Şubat'ta paylaştığım bu tahminim sonrası, uluslararası kuruluşlardan Türkiye'nin büyüme oranlarına yönelik öngörülerini yukarı doğru düzeltme eğilimi hızlanmış görünüyor. Buna göre, kredi derecelendirme kuruluşu Moody's G-20 ülkelerine ilişkin yaptığı tahminleri açıkladığı raporunda, Türkiye için 2018 yılına ilişkin büyüme beklentisini yüzde 3,2'den yüzde 4,0'e, 2019 yılına ilişkin büyüme beklentimizi yüzde 3,3'den yüzde 3,5'e revize etti.**
- Moody's açıklamasında, Türkiye'nin geçen yıl potansiyelin üzerinde yüzde 6,7'lik güçlü bir büyüme kaydettiğinin beklendiği, önümüzdeki dönemde büyümenin bir miktar hız kesmesinin beklendiği belirtilirken, 2018 ve 2019 için büyümenin biraz daha yüksek olması yönündeki beklentisinin, hükümetin 2019 yılının kasım ayındaki başkanlık seçimi öncesinde ekonomik büyümeyi yüksek tutmak için mali önlemleri almaya devam edeceğine dair Moody's görüşünü yansıttığını belirtmiş. Moody's açıklamasına göre, aralarında Türkiye'nin de yer aldığı G-20 ülkelerinin bu yıl sonuna ilişkin büyüme beklentisi yüzde 3,2'den yüzde 3,4'e, 2019 yılı için ise yüzde 3,1'den yüzde 3,2'ye yükseltilmiş. ABD'nin bu yıla ilişkin ekonomik büyüme beklentisi ise mali genişlemenin etkisiyle yüzde 2,3'ten yüzde 2,7'e, 2019 yılına ilişkin büyüme beklentisi de yüzde 2,1'den yüzde 2,3'e revize edilmiş.
- İngiltere'nin bu yıla ilişkin ekonomik büyüme beklentisi yüzde 1,0'dan yüzde 1,3'e, 2019 yılına ilişkin beklentisi yüzde 1,7'den yüzde 1,6'ya revize edilmiş. Japonya'nın ekonomik büyüme beklentisi ise yüzde 1,1'den yüzde 1,3'e, gelecek yıla ilişkin büyüme beklentisinin de yüzde 1,0'dan yüzde 1,1'e yükseltilmiş. Güney Kore'nin 2018 yılına ilişkin büyüme beklentisi yüzde 2,8'den yüzde 3,0 seviyesine yükseltilirken, gelecek yıl sonunda büyüme beklentisi yüzde 2,7 olarak belirlenmiş. Moody's, Çin'in büyüme görünümüne ilişkin öngörülerinde değişikliğe gitmeyerek, bu yıla ilişkin yüzde 6,6 ve gelecek yıla ilişkin yüzde 6,4 olan tahminini teyit etmiş. Güney Afrika'nın bu yıla ve gelecek yıla ilişkin büyüme beklentileri 0.20 baz puan artırılarak, 2018 için yüzde 1,4'e, 2019 yılı için yüzde 1,9'a yükseltilmiş.